

महाराष्ट्र शासन

क्रमांक : संकीर्ण- २०२०/प्र.क्र.२४/१३-स
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग,
मंत्रालय विस्तार इमारत, मादाम कामा मार्ग,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०००३२.
दिनांक : ८ मार्च, २०२१.

वाचा:- १. या विभागाचे समक्रमांकाचे दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०२१ रोजीचे पत्र.

आदेश

ज्याअर्थी, सार्वजनिक आरोग्य विभागाने राज्यात कोरोना विषाणुमुळे उद्भवणाऱ्या संसर्गजन्य आजारामुळे आरोग्यविषयक आपत्कालिन परिस्थिती नमूद करून दिनांक १४ मार्च, २०२० रोजीच्या अधिसूचनेन्वये साथरोग अधिनियम, १८८७ च्या खंड २, ३ व ४ ची अंमलबजावणी राज्यात सुरु केली, तसेच, दिनांक १४ मार्च, २०२० रोजीच्या अधिसूचनेन्वये महाराष्ट्र कोव्हीड-१९ उपाययोजना नियम, २०२० निर्गमित केले असून, वेळोवेळी आदेश निर्गमित करून राज्यातील लॉकडाऊन मध्ये वाढ केली आहे. त्यामुळे सामाजिक अंतर पाळण्याच्या दृष्टीने सहकारी संस्थांच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभा अधिनियमातील विहित मुदतीत घेणे शक्य नव्हते;

ज्याअर्थी, महाराष्ट्र सहकारी संस्था अधिनियम १९६० चे कलम ७५ मध्ये प्रत्येक संस्था वित्तीय वर्ष समाप्त झाल्यापासून चार महिन्यांच्या कालावधीत आपले लेखापरिक्षण पूर्ण करून तिचे कामकाज चालविण्यासाठी वित्तीय वर्ष संपल्यानंतर सहा महिन्यांच्या कालाधीच्या आत आपल्या सदस्यांची अधिमंडळाची वार्षिक बैठक बोलाविल अशी तरतूद आहे. मात्र, कोव्हीड-१९ महामारीच्या प्रकोपामुळे संस्थांना वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेणे शक्य नसल्याने उक्त कलमात सुधारणा करण्याबाबत दि. २८ डिसेंबर, २०२० रोजीच्या राजपत्रात अधिनियम प्रसिध्द करण्यात आला. त्यानुसार वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्यास दि. ३१ मार्च, २०२१ पर्यंत मूदतवाढ देण्यात आली;

ज्याअर्थी, राज्यातील विविध सहकारी संस्थांनी सहकार आयुक्त व निबंधक व इतर स्थानिक स्वराज्य संस्था व प्राधिकरण यांच्याकडे सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षाच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्यास परवानगी मागितली असता त्यांच्याकडून परवानगी प्राप्त झालेली नाही. तसेच कोव्हीड-१९ महामारीच्या प्रकोपामुळे शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सुचनांनुसार अद्यापही ५० पेक्षा जास्त व्यक्ती एकत्र येण्यास बंदी असल्याने वार्षिक सर्वसाधारण सभा कशा पध्दतीने घेण्यात याव्यात याबाबत राज्यातील सर्व सहकारी संस्थांमध्ये संभ्रमवस्था निर्माण झाली आहे. ही वस्तुस्थिती विचारात घेवून, वाचा क्र. १ येथील पत्रान्वये राज्यातील सर्व नागरी सहकारी बँका व २५० पेक्षा कमी सदस्य संख्या असलेल्या सहकारी गृहनिर्माण संस्थांना VC/OAVM द्वारे वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्याबाबत मार्गदर्शक सुचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. त्यामुळे इतर सर्व संस्था देखील वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्याबाबत शासनाकडून मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्याबाबतची विनंती करित आहेत;

त्याअर्थी, वाचा क्र. १ येथील पत्रान्वये ज्या सहकारी संस्थांना वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्याबाबत मार्गदर्शक सुचना निर्गमित केल्या आहेत, त्याव्यतिरिक्त राज्यातील इतर सर्व

सहकारी संस्थांच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभा व्हीसी किंवा ओएव्हीएम (Other Audio Visual Means) द्वारे घेण्यासाठी खालीलप्रमाणे मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत:-

१. राज्यात कोरोना विषाणुमुळे उद्भवणाऱ्या संसर्गजन्य आजारामुळे सार्वजनिक आरोग्य विभाग व महसुल व वन विभागाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करून, ५० पेक्षा कमी सभासद असलेल्या सर्व सहकारी संस्था त्यांच्या सभासदांच्या प्रत्यक्ष सहभागाद्वारे वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेवू शकतील.
२. ५० पेक्षा जास्त सभासद असलेल्या सर्व सहकारी संस्थांनी खालील कार्यप्रणालीचा अवलंब करून व्हीसी अथवा ओएव्हीएम द्वारे वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे आयोजन करावे:-
  - अ) संस्थेच्या प्रत्येक सभासदास वार्षिक सर्वसाधारण सभेचा दिनांक वेळ व ठिकाण याबाबतची माहिती किमान सात दिवस अगोदर एसएमएस/मेल/वॉटसअपद्वारे कळविण्याची व्यवस्था करण्यात यावी.
  - ब) वार्षिक सर्वसाधारण सभेची नोटिस संस्थेचा नोटीस बोर्ड/ संस्थेच्या शाखांची कार्यालये इत्यादी ठिकाणी लावण्यात यावी.
  - क) ज्या सभासदांचे ईमेल पत्ता किंवा संपर्कासाठी मोबाईल क्रमांक नसेल अशा सभासदांना बैठकित चर्चेसाठी असणा-या विषयाबाबतची माहिती सात दिवसात पत्राद्वारे पोहच करण्याची जबाबदारी संबंधित सहकारी संस्थेची राहिल.
  - ड) सर्व सहकारी संस्थांनी त्यांच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेबाबतच्या माहितीची जाहीरात संस्थेचे कार्यक्षेत्र विचारात घेवून, किमान एक स्थानिक वर्तमानपत्र/ एक जिल्हा वर्तमानपत्र किंवा राज्य दर्जा असलेल्या मराठी किंवा इंग्रजी वर्तमानपत्रात द्यावी. वर्तमानपत्रात जाहीरात देतांना त्यामध्ये खालील बाबींचा समावेश करण्यात यावा:-
    - i) वार्षिक सर्वसाधारण सभा आयोजित करण्यासाठी व्हीसी किंवा ओएव्हीएम (Other Audio Visual Means) यापैकी कोणत्या माध्यमाद्वारे घेण्यात येणार आहे.
    - ii) सभेचा दिनांक व वेळ.
    - iii) ज्या सभासदांनी आपला ईमेल आयडी किंवा मोबाईल क्रमांक याबाबतची माहिती संबंधित सहकारी संस्थेकडे नोंद केली नसेल त्याबाबतची माहिती कोठे सादर करावी याबाबतचा तपशील नमुद करावा.
  - इ) सहकारी संस्थांच्या वार्षिक सर्वसाधारण सभा या व्हीसी किंवा ओएव्हीएम (Other Audio Visual Means) द्वारे घेण्यासाठी संबंधित सहकारी संस्थेने त्यांच्याकडे उपलब्ध असणा-या तज्ञ व्यक्तीच्या सल्ल्याने अथवा तज्ञ व्यक्ती/एजन्सीची निवड करून त्यांच्यामार्फत सभेचे कामकाज पार पाडावे.
  - ई) सदर एजन्सीची निवड करतांना मराठी सॉफ्टवेअर उपलब्ध असणा-या एजन्सीचा प्राधान्याने विचार करावा.

उ) वार्षिक सर्वसाधारण सभेचे अभिलेख प्रचलीत तरतूदीनुसार जतन करुन ठेवण्याची जबाबदारी संबंधित संस्थेची राहिल.

ऊ) वरील मार्गदर्शक सुचनांचे काटेकोरपणे पालन करुन संस्थांनी आपल्या वार्षिक सर्वसाधारण सभा घेण्याची कार्यवाही तात्काळ करावी.

सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०३०८१७४८०९६५०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अनिल ज. चौधरी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१.सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, पुणे

२.आयुक्त, साखर, साखर संकुल, पुणे

३.आयुक्त दुग्ध, पुणे

४.संचालक, वस्त्रोद्योग, नागपुर

५.विभागीय सहनिबंधक/जिल्हा उपनिबंधक/उपनिबंधक, सहकारी संस्था (सर्व)

६. निवडनस्ती